

Aan de Vaste commissie voor Financiën van de
Tweede Kamer der Staten-Generaal
mr. R.F. Berck
Postbus 20018
2500 EA DEN HAAG

Amsterdam, 28 november 2007

**Betreft: NOB-commentaar op het initiatiefwetsvoorstel van de Kamerleden
Dezentjé Hamming-Bluemink en Crone tot wijziging van de Algemene wet
inzake rijksbelastingen ten behoeve van de rechtsbescherming met
betrekking tot administratieplicht en controlehandelingen van de fiscus,
Kamerstuknummer 30 645**

Geachte leden van de Commissie,

De Nederlandse Orde van Belastingadviseurs (hierna: de Orde) heeft met instemming kennisgenomen van het gewijzigde initiatiefwetsvoorstel van de Kamerleden Dezentjé Hamming-Bluemink en Crone tot wijziging van de Algemene wet inzake rijksbelastingen (hierna: AWR) ten behoeve van de rechtsbescherming met betrekking tot administratieplicht en controlehandelingen van de fiscus. Dit initiatiefwetsvoorstel voorziet in de opvulling van een belangrijk hiaat in de huidige rechtsbescherming. De Orde staat zeer positief tegenover de rechtsbescherming waarin het wetsvoorstel voorziet. De Orde heeft in het wetsvoorstel aanleiding gevonden voor de volgende reactie.

1 Artikel 52, leden 7, 8 en 9 AWR

In het voorgestelde lid 7 van artikel 52 AWR wordt de mogelijkheid geschapen te verzoeken om ontheffing van een of meer administratieve verplichtingen van de administratieplichtige. Ook kan de inspecteur ambtshalve ontheffing verlenen. De Orde vraagt zich met de Raad van State af waarom de inspecteur de bevoegdheid krijgt om ambtshalve ontheffing te verlenen van administratieve verplichtingen. De Orde betwijfelt het nut daarvan in de praktijk. Dat speelt met name wanneer de inspecteur voorwaarden zou verbinden aan zijn ambtshalve ontheffing. Een belastingplichtige die geen behoefte heeft aan ontheffing van zijn verplichtingen zou naar de mening van de Orde niet ongevraagd met voorwaarden behoren te worden geconfronteerd.

Artikel 52, lid 9 AWR maakt het mogelijk een eenmaal afgegeven beschikking te herzien. In de belastingwetgeving is in andere artikelen eveneens de mogelijkheid opgenomen een herziene beschikking te nemen. Verwezen zij naar bijvoorbeeld de artikelen 20b, lid 1 en 3 Wet op de vennootschapsbelasting 1969 (hierna: Wet VPB 1969) en de artikelen 4.36 en 4.37 Wet inkomstenbelasting 2001 (hierna: Wet IB 2001). Anders dan in die wetsartikelen is in de onderhavige tekst evenwel de bevoegdheid tot herziening niet beperkt. Uit de memorie van toelichting blijkt dat de omstandigheden waarin de indieners van het wetsvoorstel herziening

mogelijk achten met name neerkomen op omstandigheden die overeenkomen met het nieuwe feit bij navordering; daarnaast zou – aldus de indieners – herziening mogelijk moeten zijn bij wijziging van de regelgeving. De Orde pleit ervoor de voorgestelde tekst aan te passen conform de in artikel 16, lid 1 AWR opgenomen vereisten voor een nieuw feit. Daardoor zal de bepaling beter aansluiten bij de aangehaalde regelingen uit de Wet IB 2001 en de Wet VPB 1969.

2 Artikel 56a AWR

Het nieuwe artikel 56a AWR is naar de mening van de Orde het belangrijkste onderdeel van het wetsvoorstel. Zoals hiervoor reeds is betoogd, juicht de Orde het invoeren van rechtsbescherming tegen vorderingen om informatie van harte toe. De Orde heeft met instemming geconstateerd dat naar aanleiding van opmerkingen in de literatuur en door de Raad van State de reikwijdte van het wetsontwerp is uitgebreid naar de Invorderingswet 1990 en de Douanewet en voorts dat het voorgestelde artikel 56a AWR in het gewijzigde wetsvoorstel ook van toepassing is op controlehandelingen bij derdenonderzoeken en de waarneming ter plaatse. De Orde heeft in dit verband een aantal opmerkingen van algemene principiële aard en een aantal opmerkingen van technische aard.

2.1 Algemene principiële opmerkingen

a. Gesloten stelsel van rechtsbescherming tegenover een open stelsel

De AWR kent in tegenstelling tot de Algemene wet bestuursrecht (hierna: Awb) een gesloten stelsel van rechtsbescherming, omdat slechts bezwaar kan worden gemaakt tegen een belastingaanslag of een voor bezwaar vatbare beschikking (artikel 24a AWR). Vanuit de praktijk en literatuur is regelmatig te kennen gegeven dat het gesloten stelsel veel beperkingen kent¹. Het wetsvoorstel laat het bestaande gesloten stelsel in stand. De Orde is zich ervan bewust dat het openbreken van dit stelsel een ingrijpende wijziging met zich zou brengen, doch niettemin betreurt zij dat niet van de gelegenheid gebruik is gemaakt om het gehele gesloten stelsel ter discussie te stellen. Een van de belangrijkste argumenten die de Belastingdienst ter verdediging van het gesloten stelsel aandraagt, is dat de Belastingdienst in een open stelsel het risico loopt bedolven te worden onder een massa bezwaarschriften. De Orde ziet dat risico ook en zou dat eveneens ongewenst vinden, maar acht dat risico niet zo groot. Immers, uit de ervaringen bij de sociale verzekeringen waar een open stelsel van rechtsbescherming geldt, blijkt niet dat de bestuursorganen worden overstelpt met bezwaarschriften. Daartegenover staat het argument dat in een open stelsel de civiele rechter niet meer als restrechter voor het belastingrecht hoeft te fungeren en dat het gehele stelsel van rechtsbescherming wordt ondergebracht bij de belastingrechter die daarvoor bij uitstek geschikt is. Dat zou voor belastingplichtigen een rechtsbescherming opleveren die duidelijker is en die beter is te overzien. De Orde wil u dan ook verzoeken van deze gelegenheid gebruik te maken om de ratio achter het gesloten stelsel te heroverwegen.

b. De voorgestelde procedure

De procedure die in artikel 56a AWR wordt voorgesteld, luidt als volgt. De inspecteur vordert op grond van artikel 47 e.v. AWR de verstrekking van gegevens en inlichtingen. Deze

¹ Zie voor een overzicht mr. S.F. van Immerseel, *Fiscale rechtsbescherming: welk breekijzer opent het gesloten stelsel?*, Tijdschrift Formeel Belastingrecht (TFB) 2007/07, met name de vindplaatsen in noot 26.

vordering kan hij direct als een voor bezwaar vatbare beschikking vormgeven, maar hij kan dat ook nalaten. In het eerste geval kan de belastingplichtige direct bezwaar maken tegen deze beschikking. In de andere gevallen dient binnen vier weken om een voor bezwaar vatbare beschikking te worden verzocht en kan vervolgens bezwaar worden gemaakt. Eerst in geval bezwaar is gemaakt, staat de weg open naar een verzoek om een voorlopige voorziening (artikel 8:81, lid 1 Awb). Uit de toelichting blijkt dat de indieners met name het oog hebben op de voorlopige voorziening als middel bij uitstek om snel rechtsbescherming te bieden.

Deze procedure, die in de literatuur wel als een tweetrapsraket is aangeduid², is naar de mening van de Orde nodeloos ingewikkeld. De Orde maakt uit het betoog op bladzijde 6 van de memorie van toelichting op dat de inspecteur uiteindelijk gehouden is een verzoek om een voor bezwaar vatbare beschikking in te willigen. Wanneer daarnaast wordt bedacht dat vele verzoeken om informatie door de fiscus reeds schriftelijk worden gedaan, ziet de Orde niet in waarom de inspecteur verzoeken om de verstrekking van gegevens en inlichtingen niet direct in een voor bezwaar vatbare beschikking kan vastleggen. Dat zou een aanzienlijke vereenvoudiging en een tijds winst van vier weken en tien dagen in de procedure opleveren. Het direct vastleggen van een verzoek om de verstrekking van gegevens in een voor bezwaar vatbare beschikking heeft daarnaast als voordeel dat het de inspecteur dwingt zijn verzoek zorgvuldig te overwegen en te formuleren, hetgeen tot een kwaliteitsverbetering kan leiden³.

De koppeling van de hier aan de orde zijnde procedure aan de procedure van een voorlopige voorziening, acht de Orde weinig gelukkig. De Orde ziet met de indieners in dat een snelle procedure gewenst is, omdat een bezwaar- en beroepsprocedure niet aan de voortgang van een boekenonderzoek in de weg moet kunnen staan. Toch vraagt de Orde zich af of het middel van de voorlopige voorziening wel de juiste procedure is. De toetsing van de beschikking door de voorlopige-voorzieningenrechter is een marginale toets. Immers, de voorlopige-voorzieningprocedure voorziet niet in een definitieve beslissing, maar slechts in een voorlopige maatregel. Deze procedure is niet bedoeld voor een grondige toetsing en is ook niet bedoeld als eindprocedure. Een afwijzing van een verzoek om voorlopige voorziening betekent daarom nog niet dat vaststaat dat het verzoek om informatie rechtmatig is. Ook wijst de Orde erop dat het kunnen aanvragen van een voorlopige voorziening aan een tweetal voorwaarden is gebonden (de eis van de connexiteit en de eis van de spoedeisendheid). Aan de eis van de connexiteit zal zijn voldaan wanneer bezwaar is gemaakt tegen de beschikking waarbij informatie is gevraagd, maar de Orde vraagt zich af of de rechter wel in alle gevallen zal oordelen dat ook aan de eis van spoedeisendheid is voldaan. Op bladzijde 9 van de memorie van toelichting lijken de indieners ervan uit te gaan dat wel sprake zal zijn van spoedeisendheid. Mocht dat echter niet het geval zijn, dan kan het verzoek om informatie niet inhoudelijk worden getoetst en rest de belastingplichtige bij een afwijzing op die grond geen andere weg dan de bodemprocedure tegen de beschikking uit te procederen. Het gevolg zal zijn dat een uiteindelijke beslissing lang op zich kan laten wachten, terwijl de gegevens wel dienen te worden verstrekt. De procedure schorst namelijk niet de informatieverplichting. Met name de bezwaarfase lijkt in een dergelijke procedure minder nuttig en onnodig tijdrovend. Het voorstel van Haas en Jansen⁴ om rechtstreeks beroep tegen dergelijke beschikkingen open te stellen en schorsende werking te geven aan dat beroep, neemt deze bezwaren weg. Indien het rechtstreekse beroep bij de belastingrechter

² Zie mr. J.A.R. van Eijdsden, *Rechtsbescherming van belastingplichtigen bij controlehandelingen van de fiscus*, WFR 2006/1112, mr. drs. F.J.P.M. Haas, mr. D.N.N. Jansen, *Versterking rechtsbescherming bij informatieverzoeken door de fiscus*, TFB 2007/03 en het commentaar van V-N in 2007/50.

³ Zo ook het commentaar van V-N in 2007/50, blz. 29.

⁴ T.a.p. in noot 2.

vervolgens wordt beperkt tot één instantie, zoals Haas en Jansen voorstellen, is bovendien de voortgang van het inlichtingenverzoek gewaarborgd.

Het verzoek om een voorlopige voorziening noch het maken van bezwaar tegen de beschikking schorst de inlichtingenverplichting. Eerst bij toewijzing van de voorlopige voorziening kan de rechter de inlichtingenverplichting schorsen. De indieners hebben bewust geen schorsing van de inlichtingenverplichting opgenomen, omdat een boekenonderzoek niet onnodig mag worden verstoord door bezwaar tegen verzoeken om inlichtingen. De Orde begrijpt dat argument, maar wijst erop dat het gevolg is dat een belastingplichtige die geen inlichtingen verstrekt in afwachting van de beslissing van de rechter in een voorlopige-voorzieningprocedure of een bodemprocedure wordt bedreigd met omkering van de bewijslast.

De Orde stelt voor om in het wetsvoorstel op te nemen dat een verzoek om informatie door de fiscus direct in een voor bezwaar vatbare beschikking wordt opgenomen, dat tegen een dergelijke beschikking rechtstreeks beroep bij de rechtbank openstaat zonder mogelijkheid van hoger beroep en cassatie en dat dit beroep schorsende werking heeft.

c. Verzwaring en omkering van de bewijslast

De Orde sluit zich aan bij de opmerking van de Raad van State dat, gelet op de ratio van het initiatiefwetsvoorstel, een heroverweging van de verzwaring van de bewijslast die optreedt wanneer een belastingplichtige niet aan zijn verplichtingen voldoet, zou passen. De maatregel van verplichte verdeling en verzwaring van de bewijslast (meestal aangeduid als de omkering van de bewijslast) wordt immers als een onevenredig zwaar drukmiddel ervaren en heeft grote gevolgen voor de rechtspositie van belastingplichtigen. Met name in de huidige situatie waar de toetsing van het verzoek om informatie alleen achteraf kan geschieden, is het een zwaar middel⁵. De ervaring leert dat belastingplichtigen in het algemeen zwichten voor de druk van de dreiging met omkering van de bewijslast. De Orde vreest dat dit onder de werking van het wetsvoorstel niet anders zal zijn.

Het wetsvoorstel voorziet in een toetsing vooraf van een verzoek om informatie. Dit gaat echter niet gepaard met schorsing, waardoor een belastingplichtige die weigert bepaalde gegevens te overleggen nog altijd wordt bedreigd met omkering en verzwaring van de bewijslast. Wanneer een voorlopige voorziening is afgewezen en de belastingplichtige besluit de bodemprocedure voort te zetten, dienen de gevraagde inlichtingen en bescheiden wel te worden overgelegd. Komt evenwel later vast te staan dat de inspecteur niet om deze gegevens had mogen vragen, dan kunnen de gegevens wel voor de vaststelling van de belastingaanslag worden gebruikt. Weigert de belastingplichtige evenwel de gegevens te verstrekken, dan wordt de maatregel van omkering van de bewijslast bij vaststelling van de aanslag toegepast. Komt in de bodemprocedure vast te staan dat de gegevens wel hadden moeten worden verstrekt en worden zij vervolgens verstrekt, dan is het onzeker of de maatregel van omkering van de bewijslast opgeheven wordt. Naar de huidige stand van de rechtspraak voldoet een belastingplichtige die eerst in de beroepsfase de gegevens verstrekt niet aan zijn inlichtingenverplichting.⁶ Dat risico zal een belastingplichtige uiteindelijk niet willen nemen.

⁵ De Orde verwijst voor een overzicht van de gevolgen van de 'omkering' en voor een alternatief voorstel naar het artikel van mr. L.H.E. Moller, *Rechtsbescherming bij informatieverzoeken van de fiscus, een eenvoudige en praktische oplossing*, TFB 2007/01.

⁶ De Orde verwijst naar HR 28 februari 2001, nr. 35.851, BNB 2001/179.

De Orde verzoekt u de maatregel van de omkering van de bewijslast te heroverwegen, gelet op de gevolgen voor de rechtspositie van belastingplichtigen en de wijze waarop deze maatregel de gelijkheid van procespartijen in een fiscale procedure aantast.

d. Formele rechtskracht van de beschikking

Op bladzijde 13 van de gewijzigde memorie van toelichting merken de indieners op dat de rechtmatigheid van een onherroepelijk vaststaande beschikking vanwege de formele rechtskracht die deze beschikking dan heeft, niet nogmaals in een geschil over de aanslag aan de orde kan worden gesteld. De indieners verwachten dat de voorgestelde regeling geen extra geschillen zal opleveren, maar een vervroeging van het stadium waarin deze geschillen voor de rechter worden gebracht. De Orde begrijpt dat de beschikking formele rechtskracht krijgt, maar wil daarbij de kanttekening maken dat dit wel tot gevolg heeft dat een belastingplichtige min of meer wordt gedwongen tegen de beschikking te procederen. Dat speelt met name wanneer een verzoek om inlichtingen ambtshalve in een voor bezwaar vatbare beschikking is neergelegd. Immers, een belastingplichtige die in dat geval meewerkt aan een verzoek om informatie en geen bezwaar maakt, wordt geconfronteerd met de formele rechtskracht van de beschikking. Het is goed mogelijk dat de belastingplichtige zich eerst bij het opleggen van de aanslag, de gevolgen van zijn medewerking realiseert en zich dan afvraagt of de inlichtingen wel hadden behoeven te worden overgelegd. Die vraag zou dan niet meer voor de rechter kunnen worden opgeworpen. De Orde wijst op de regeling van de voorlopige aanslag, waarbij het in principe mogelijk is om twee procedures over hetzelfde geschil te voeren. In de praktijk levert die regeling geen problemen op.

2.2 *Technische opmerkingen*

a. Tekstuele wijziging artikel 56a, lid 1

In het gewijzigde voorstel van wet, opgenomen in Kamerstuk 30 645, nr. 5, bepaalt het voorgestelde artikel 56a, lid 1: “De inspecteur die medewerking vraagt als bedoeld (...)”. Deze passage luidde in de aanvankelijk voorgestelde tekst: “De inspecteur kan een verzoek tot nakoming van een verplichting als bedoeld (...)”. Deze tekstuele wijziging is niet toegelicht in de memorie van toelichting, zoals gewijzigd naar aanleiding van het advies van de Raad van State. De Orde neemt dan ook aan dat de indieners geen wijziging in de betekenis hebben bedoeld. Aangezien de originele formulering beter aansluit bij de terminologie van artikel 47 e.v. AWR, heeft de Orde voorkeur voor die formulering. Met de thans voorgestelde tekst wordt een nieuwe formulering geïntroduceerd die tot verwarring zou kunnen leiden. Het is immers niet duidelijk wat de betekenis en de reikwijdte zijn van het begrip ‘medewerking’. Dit begrip zou kunnen duiden op een vrijwillige medewerking door de belastingplichtige aan het informatieverzoek van de Belastingdienst, terwijl in werkelijkheid weigering van de informatie omkering van de bewijslast kan veroorzaken.

b. Het woord ‘kan’ in artikel 56a, lid 2

In het voorgestelde artikel 56a, lid 2 AWR wordt bepaald dat de inspecteur bij voor bezwaar vatbare beschikking een verzoek om inlichtingen ambtshalve of op verzoek alsnog in een voor bezwaar vatbare beschikking *kan* vastleggen. De Orde vraagt zich af waarom het woord ‘kan’ wordt gebruikt. Het gebruik van het woord ‘kan’ duidt in het algemeen op een discretionaire bevoegdheid, terwijl de Orde uit de bladzijden 6, 22 en 23 van de memorie van toelichting opmaakt dat de inspecteur wel degelijk gehouden is het verzoek om een voor bezwaar vatbare beschikking in te willigen. Een belastingplichtige kan immers met behulp

van artikel 6:2 Awb tegen een weigering opkomen. De Orde pleit er dan ook voor om deze verplichting in de wettekst tot uiting te brengen en verwijst naar het hiervoor geformuleerde voorstel om de verzoeken om informatie direct als een voor bezwaar vatbare beschikking te beschouwen.

c. Termijnbepalingen

In het voorgestelde artikel 56a, lid 3 AWR zoals dat naar aanleiding van het advies van de Raad van State is gewijzigd, wordt bepaald: “Indien de inspecteur met het oog op de vaststelling van een besluit bij voor bezwaar vatbare beschikking medewerking heeft gevraagd als bedoeld in het eerste of tweede lid en de termijn voor de totstandkoming van dat besluit reeds is aangevangen op het tijdstip van bekendmaking van die beschikking (...)”. Het betreft met name de termijn voor het opleggen van een aanslag en een navorderingsaanslag, maar ook de termijnen voor het opleggen van fiscale boeten. De oorspronkelijke tekst verwees naar een aantal artikelen waarin deze termijnen zijn opgenomen. In de gewijzigde memorie van toelichting is op bladzijde 25 een opsomming van deze artikelen gegeven, waarbij tevens een aantal extra bepalingen is genoemd ten opzichte van het oorspronkelijke voorstel. De oorspronkelijke tekst was naar de mening van de Orde duidelijker en eenduidiger, mede gelet op de in het belastingrecht niet gebruikelijke term ‘besluit’. De Orde pleit er dan ook voor de oude tekst te handhaven en daarin de termijnbepalingen op te nemen die worden genoemd op bladzijde 25 van de memorie van toelichting.

Voorts zet de Orde vraagtekens bij de verlenging van termijnen voor het opleggen van bestuurlijke boeten. Immers, de redelijke termijn waarbinnen een boete dient te worden opgelegd, vangt aan op het moment dat het bestuursorgaan tegenover de beboete een handeling heeft verricht waaraan deze de verwachting kan ontleenen dat aan hem een boete wordt opgelegd. In vier arresten van 22 april 2005 (V-N 2005/22.2, 22.3, 22.6 en 22.7) heeft de Hoge Raad geoordeeld dat bijzondere omstandigheden de verlenging van de redelijke termijn kunnen rechtvaardigen. De Orde vraagt zich af of de procedure rondom een verzoek om informatie door de fiscus als een dergelijke omstandigheid zal worden beschouwd.

Tot slot merkt de Orde op dat wanneer het verzoek om informatie door de fiscus een verzoek om inlichtingen over een derde betreft, volgens de letter van de tekst de termijnen eveneens worden verlengd. Het lijkt de Orde niet gewenst dat de termijnen ook worden verlengd als het niet de belastingplichtige is die de gegevens dient te verstrekken.

d. De tiendagentermijn

In de gewijzigde memorie van toelichting is op bladzijde 11 een staat opgenomen met het normale tijdpad van de procedure. Onder 4 is daar opgenomen dat een bezwaarschrift en een verzoek om voorlopige voorziening maximaal tien dagen na de afgifte van de voor bezwaar vatbare beschikking moeten zijn ingediend. De Orde heeft een aantal aantekeningen bij deze termijn van tien dagen:

1. Voor de lengte van deze termijn hebben de indieners aansluiting gezocht bij de termijn van tien dagen als bedoeld in artikel 5, lid 4 Wet op de internationale bijstandsverlening bij de heffing van belastingen (hierna: de WIB). Binnen die tien dagen wordt nog geen uitvoering gegeven aan de inwilliging van een verzoek om inlichtingen als bedoeld in artikel 5, lid 2 WIB. Een belastingplichtige heeft binnen die tien dagen de tijd om tegen de kennisgeving een voorlopige voorziening aan te vragen en aldus de uitwisseling te schorsen. De Orde begrijpt de aansluiting bij de WIB niet. De procedure van de WIB is niet vergelijkbaar met het onderhavige voorstel, omdat die procedure anders dan de voorgestelde procedure niet ziet op nationale inlichtingenverplichtingen, maar op de uitwisseling van inlichtingen tussen belastingdiensten binnen de Europese Unie en andere landen waarmee verdragen ter

voorkoming van dubbele belasting zijn gesloten. Bovendien bestaat op de termijn van tien dagen in de WIB eveneens kritiek, omdat deze vaak te kort zou zijn.

2. De termijn van tien dagen voor het maken van bezwaar en voor het verzoeken van een voorlopige voorziening volgt niet uit de wet. De bezwaartermijn is op grond van artikel 6:7 Awb immers zes weken. Ook stelt artikel 8:81 Awb, waarin de voorlopige voorziening is geregeld, geen termijn voor het aanvragen van een voorlopige voorziening. In het algemeen zal een verzoek tot voorlopige voorziening, gelet op het spoedeisende belang dat aanwezig dient te zijn, zo snel mogelijk worden ingediend. Het kan echter ook gebeuren dat het spoedeisende belang zich eerst na die tien dagen of na afloop van de bezwaartermijn van zes weken, voordoet. Het kan dan niet zo zijn dat die omstandigheid een verzoek om voorlopige voorziening in de weg staat.

3. De indieners koppelen de termijn van tien dagen aan de mogelijkheid om een nadere termijn voor het verstrekken van gegevens te kunnen krijgen. Zij spreken de verwachting uit dat alleen belastingplichtigen die binnen tien dagen na de afgifte van de beschikking bezwaar indienen en een verzoek tot voorlopige voorziening indienen, in aanmerking komen voor een nadere termijn. De Orde begrijpt de relatie niet tussen de nadere termijn voor het aanleveren van gegevens en de tiendagetermijn waarbinnen een verzoek om voorlopige voorziening moet zijn ingediend. Hoe verhoudt zich dat met de opmerking van de indieners dat voor het stellen van een nadere termijn geen aanleiding bestaat wanneer het indienen van een verzoek om voorlopige voorziening als misbruik van recht kan worden beschouwd? Het kan in de ogen van de Orde niet zo zijn dat een later ingediend verzoek om voorlopige voorziening wordt afgestraft doordat voor het verstrekken van de gegevens geen nadere termijn wordt gesteld.

4. De Orde acht bovendien de termijn van tien dagen te kort en vraagt zich af of het noodzakelijk is een extra termijn op te nemen buiten de reeds bestaande termijnen. Zo er al een termijn moet worden opgenomen waarbinnen bezwaar moet worden gemaakt en een verzoek om voorlopige voorziening moet worden ingediend, dan dient deze termijn in de wet te worden opgenomen.

e. Nadere termijn voor het alsnog verstrekken van gegevens

De indieners van het wetsvoorstel benadrukken dat het indienen van een bezwaarschrift geen schorsende werking heeft. Schorsing van het verzoek om informatie kan slechts worden verkregen bij een toegewezen voorlopige voorziening. Het is, aldus de indieners, redelijk dat een belastingplichtige ook als de rechter zijn verzoek afwijst een nadere termijn krijgt voor het alsnog verstrekken van de gegevens. Het heeft de voorkeur van de indieners dat de rechter daarover oordeelt. De belastingplichtige zal om een nadere termijn moeten verzoeken in zijn verzoekschrift om voorlopige voorziening. Een belastingplichtige zal dan, behoudens gevallen van misbruik van procesrecht, eerst na verloop van die termijn in verzuim zijn.

De indieners koppelen deze nadere termijn aan de hiervoor besproken termijn van tien dagen waarbinnen bezwaar moet worden gemaakt en een verzoek tot voorlopige voorziening moet zijn ingediend. De Orde is echter van mening dat slechts in het geval dat sprake is van misbruik van procesrecht geen nadere termijn voor het verstrekken van inlichtingen zou moeten worden gegeven. De Orde acht het met de indieners gewenst dat de belastingrechter zich daarover uitsprekt. Anders dan de indieners ziet de Orde niet in waarom niet in de wet kan worden opgenomen dat de rechter een redelijke termijn stelt voor het alsnog verstrekken van inlichtingen waarvan na de beslissing van de rechter vaststaat dat deze dienen te worden overgelegd.

Zonder wettelijke regeling blijft immers onduidelijk wanneer een belastingplichtige recht heeft op een nadere termijn om de gegevens aan te leveren.

3. Conclusie

De Orde juicht deze belangrijke verbetering van de rechtspositie van belastingplichtigen toe, maar stelt een aantal wijzigingen voor in de huidige opzet van het wetsvoorstel.

Een kopie van deze brief heeft de Orde heden verzonden aan de staatssecretaris van Financiën.

Uiteraard is de Orde graag bereid het vorenstaande nader toe te lichten.

Hoogachtend,

de Nederlandse Orde van Belastingadviseurs,
namens deze

mr. drs. S.A.W.J. Strik